

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра соціальної педагогіки

Силабус освітнього компонента
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

Назва курсу	Науково-дослідна практика
Веб-сайт для курсу	http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p><i>Мета</i> – закріплення у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота знань з теорії соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології і методології побудови наукової роботи, удосконалення і розвиток готовності до дослідницької діяльності, використання сучасних методів, засобів і технологій в науково-дослідницькому процесі, оволодіння загальноприйнятими принципами й процедурами організації науково-дослідної роботи, добору фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• ознайомлення зі структурою, науковою проблематикою, результатами роботи підрозділів, які здійснюють науково-дослідну діяльність щодо обраного здобувачем напряму досліджень.• вивчення вітчизняних та іноземних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до стану розробленості обраної наукової проблеми, окреслення основних завдань кваліфікаційної роботи, оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;• розвиток творчої ініціативи й конкретних дослідницьких умінь у професійній діяльності, використання здобувачами знань, отриманих впродовж навчання у ЗВО та під час проходження практики, у процесі подальшої науково-дослідної діяльності.
Тривалість курсу	6 кредитів, 180 годин
Результати навчання	<p>Вивчення курсу сприяє:</p> <p><i>Формуванню інтегральної компетентності:</i> здатності вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Набуттю загальних компетентностей:</i></p> <ul style="list-style-type: none">– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;– здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;– здатність проведення досліджень на відповідному рівні;– здатність генерувати нові ідеї (креативність). <p><i>Набуттю спеціальних компетентностей:</i></p> <ul style="list-style-type: none">– здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів міждисциплінарного дослідження, у тому числі методи математичної статистики, кількісні соціологічні методи, доказові методики і техніки практичної діяльності стосовно завдань соціальних,

	<p>соціально-педагогічних і психологічних фундаментальних і прикладних досліджень;</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність до виявлення, теоретичного, методологічного та емпіричного аналізу актуальних проблем соціальної роботи, соціальної педагогіки і психології, факторів досягнення соціального і психологічного благополуччя різних груп населення; – здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність у сфері соціальної роботи, соціальної педагогіки, практичної психології. <p>Вивчення курсу повинно забезпечити досягнення здобувачами таких <i>програмних результатів навчання</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розв’язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; – показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук; – визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики; – розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних і психологічних послуг та управлінських рішень; – здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності; – застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження; – демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв’язання завдань професійної діяльності; – уміти організовувати та проводити соціальне/ соціально-педагогічне/ психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів; – розробляти програми соціально-психологічних інтервенцій (тренінг, психотерпія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість; – розробляти, апробувати і втілювати соціальні проекти і технології; – застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою як усно, так і письмово. <p><i>Soft skills</i>: уміння вирішувати складні проблеми; працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати; гнучкість, швидка адаптація до змін, оцінка та прийняття рішень та ін.</p>
<p>Теми</p>	<p><i>I етап – організаційний</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультативне засідання з метою ознайомлення з програмою практики, отримання завдань та форм звітності 2. Обговорення програми практики здобувачів з науковими керівниками. <p><i>II етап – основний</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Щоденник проходження практики, складання календарного плану роботи проходження практики. 2. Аналіз функцій і напрямів науково-дослідної роботи на базі практики. 3. Опрацювання джерел з теми кваліфікаційної роботи, оволодіння загальними принципами і процедурами добору фактичного матеріалу для

	<p>виконання кваліфікаційної роботи, методами математичної обробки даних.</p> <p>4. Підготовка плану-конспекту виступу з теми дослідження на Днях науки університету / конференції / семінарі тощо.</p> <p>5. Підготовка статті / тез / методичних рекомендацій тощо до друку.</p> <p><i>III етап – підсумковий</i></p> <p>1. Презентація результатів практики на кафедрі.</p> <p>2. Підготовка та подання звіту про проходження практики.</p>
Орієнтація (на кого розрахований курс)	<p>для другого (магістерського) рівня вищої освіти здобувачі спеціальності 231 Соціальна робота, освітня програма «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія»</p>
Резюме викладача	<p>Наукові керівники здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти:</p> <p>Караман Олена Леонідівна – ректор, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Юрків Ярослава Ігорівна – проректор з науково-педагогічної роботи, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Островська Наталія Олександрівна – в.о. завідувача кафедри соціальної педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Краснова Наталія Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Отрощенко Наталія Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Степаненко Вікторія Іванівна – в.о. директора навчально-наукового інституту педагогіки і психології, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Литвинова Наталія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Мальцева Ольга Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Харченко Людмила Георгіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Шабасєва Наталія Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Тунтуєва Світлана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p> <p>Сьомкіна Інна Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки.</p>
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	<p>Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри соціальної педагогіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою:</p> <p>Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, освітня програма «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія» можуть отримати, звернувшись безпосередньо до наукового керівника або з письмовим запитом на електронну пошту:</p> <p>Караман Олена Леонідівна – karaman.olena.lnu@gmail.com</p> <p>Юрків Ярослава Ігорівна – yurkiv.yara@gmail.com</p>

	<p>Островська Наталія Олександрівна – nata_ostrovska@ukr.net Краснова Наталія Павлівна – krasnova.natulya@gmail.com Отрощенко Наталія Леонідівна – nataliy29ot@gmail.com Степаненко Вікторія Іванівна – viktoriyalnu@gmail.com Литвинова Наталія Анатоліївна – litvinovan76@gmail.com Мальцева Ольга Іванівна – olga786360@gmail.com Харченко Людмила Георгіївна – lyudmula.kharchenko@gmail.com Шабасєва Наталія Сергіївна – nataliya.shabaeva@gmail.com Тунтуєва Світлана Володимирівна – svitlana.tuntueva@gmail.com Сьомкіна Інна Сергіївна – syomkinna21@gmail.com</p> <p>Загальне керівництво практикою здобувача покладається на завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики здобувача здійснює науковий керівник.</p>
Попередня підготовка	<p>Методологія та методи міждисциплінарного дослідження, Інформаційно-комунікативні технології в професійній та науковій діяльності, Іноземна мова для академічної та професійної комунікації</p>
Як навчатися?	<p>Практика є невід’ємною частиною ОПП «Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Практична психологія» та обов’язковим елементом у підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота.</p> <p>Основними звітними документами проходження практики є письмовий звіт з переліком видів діяльності, характеристика роботи здобувача з бази проходження практики.</p> <p>Під час проходження практики здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти зобов’язані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - своєчасно прибути на базу практики; - ознайомитися з правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку закладу та дотримуватися їх; - дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; - у повному обсязі виконувати передбачені програмою практики завдання; - нести відповідальність за виконану роботу; - своєчасно оформити звітну документацію; - презентувати результати проходження практики на кафедрі. <p>Здобувачам вищої освіти, які навчаються за програмами академічної мобільності та пройшли практику в інших закладах вищої освіти України або за кордоном, можуть бути зараховані її результати відповідно до встановленої процедури зарахування результатів навчання.</p>
Навчальні матеріали	<p style="text-align: center;">Базові:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Болкотун З.А. Стандарти оформлення бібліографічних посилань. URL: https://www.nas.gov.ua/publications/books/series/9789660247048/Documents/2018_15/18_15_Bolk.pdf • Караман О. Л., Курило В. С., Савченко С. В. Досвід діяльності Науково-дослідного центру з проблем соціальної педагогіки і соціальної роботи НАПН України (на базі ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка») в умовах гібридної війни на сході України. <i>Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки.</i> 2018. №8 (322) листопад 2018. Ч. II. С. 125–134. • Караман О. Л., Савченко С. В. Розвиток теорії соціалізації особистості в умовах гібридної війни. <i>Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка (педагогічні науки).</i> 2017. №1 (306) лютий 2017. Ч. I. С. 57–65.

- Караман О. Л., Савченко С. В. Трансформація системи вищої освіти в умовах інформаційного суспільства та зовнішніх викликів. *Гібридна війна на Сході України в міждисциплінарному вимірі: витоки, реалії, перспективи реінтеграції* : зб. наук. праць / За заг. ред. ред. В. С. Курила, С. В. Савченка, О. Л. Караман. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017. С. 155–166.
 - Корнещук В. В., Колодійчук Ю. В., Боделан М. В. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх соціальних працівників: монографія / [Гол. ред. В. В. Корнещук]. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2018. 296 с.
 - Краєвський В. М., Остапенко Я. О., Параниця Н. В. Статистика: навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 218 с.
 - Методичні рекомендації з оформлення міжнародних стилів цитування та посилання в наукових роботах. URL: <http://surl.li/aiduw>
 - Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». URL: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/poloj_praktyka_june2021.pdf
 - Семигіна Т. В. Організація практики студентів спеціальності «Соціальна робота»: досвід України. *Pedagogical concept and its features, social work and linguology*: monograf. Dallas: Publisher Primedia eLaunch LLS, 2020. DOI:10.36074/pcaifswal.ed-1
 - Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України № 556 від 24.04.2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/231-sotsialna-robota-magistr.pdf>
 - Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України № 564 від 24.04.2019 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/053-psikhologiya-mag.pdf>
 - Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 206 с.
 - Karaman O, Yurkiv Ya. Transformation of the higher education system in the conditions of the hybrid war in the east of Ukraine. *Educational Studios: Theory and Practice*: monograph / edit. S. T. Zolotukhina, I. M. Trubavina. – Prague-Vienna: Premier Publishing, 2018. P. 9-19.
 - Sheppard R. (2020). Social work theory and methods: The essentials, *Aotearoa New Zealand Social Work*, 32 (1), <https://doi.org/10.11157/anzswj-vol32iss1id712>
 - Kourgiantakis T. & Eunjung L. (2020). Social work practice education and training during the pandemic: Disruptions and discoveries. *International Social Work*, 63 (6), 761 – 765. <https://doi.org/10.1177/0020872820959706>
- Додаткові:**
- Березовська, Л. І. Формування комунікативно-мовленнєвої діяльності у процесі практичної підготовки майбутніх соціальних працівників. *Virtus*. 2019. № 35. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3260>
 - Семигіна Т. В. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
 - Семигіна Т. В., Карагодіна О. В., Дворяк С. В. Цифровий формат досліджень із соціальної роботи: рефлексії практичного досвіду. *Науковий*

	<p><i>вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського</i>. Вип. 3 (132). Одеса, 2020. С. 89 – 97. DOI: https://doi.org/10.24195/2617-6688-2020-3-10</p> <ul style="list-style-type: none"> • Як досліджувати публічні простори в Україні: напрями і методи: практичний посібник / Кушніренко О., Петренко-Лисак А., Шутюк О. К.: ВАДЕКС, 2020. 38 с. • Proctor E. The Pursuit of Quality for Social Work Practice: Three Generations and Counting. <i>J Soc Social Work Res</i>, 8 (3): 335–353. DOI: 10.1086/693431 <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ul style="list-style-type: none"> • Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua • Офіційний портал Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/ • Міністерство освіти і науки України URL: https://mon.gov.ua/ua • Міністерство соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua/ • Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: http://www.psyua.com.ua/ • Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: http://libr.luguniv.edu.ua/ • Цифровий репозиторій Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. URL: http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/ • National Association of Social Workers. Social Work Practice. URL: https://www.naswnyc.org/page/420 • Society for Social Work and Research. URL: https://secure.sswr.org/about-sswr/ 	
Необхідне устаткування	Наявність мультимедійного обладнання, доступу до мережі Internet.	
Спільні / індивідуальні види навчальної діяльності	Консультація, презентація, дискусія, повідомлення, виконання вправ та завдань, самостійна робота з джерелами інформації.	
Форми контролю	<p><i>Методи самоконтролю</i>: уміння самостійно оцінювати рівень виконання завдань.</p> <p><i>Поточний контроль</i>: контроль своєчасного прибуття здобувачів до баз практики та її систематичне відвідування, виконання програми практики, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики, дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики;</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> – диференційований залік.</p> <p>Підсумковий контроль є сумою оцінок, отриманих здобувачем за виконання завдань практики. Максимальна оцінка становить 100 балів. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 50.</p>	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
	Якість щоденника практики. Коректність планування різних видів діяльності та підсумків про їх виконання в щоденнику практики	10
	Аналіз функцій і напрямів науково-дослідної роботи на базі практики	15
	Опрацювання джерел з теми кваліфікаційної роботи,	15

	оволодіння загальними принципами і процедурами добору фактичного матеріалу для виконання дослідження, методами математичної обробки даних.																														
	Апробація основних результатів дослідження:	50																													
	- Підготовка плану-конспекту виступу на Днях науки університету / конференції.	25																													
	- Вивчення вимог до написання наукової статті / тез, дотримуючись норм, які висуваються до такого типу робіт та враховуючи специфіку теми кваліфікаційної роботи. Підготовка статті / тез до друку.	25																													
	Звіт про проходження практики	10																													
	Разом	100																													
Критерії рейтингу																															
Шкала оцінювання: національна та ECTS																															
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>83-89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">Добре</td> </tr> <tr> <td>75-82</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>63-74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50-62</td> <td>E</td> <td>Задовільно</td> <td></td> </tr> <tr> <td>21-49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-20</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	Відмінно	Зараховано	83-89	B	Добре	75-82	C	63-74	D	50-62	E	Задовільно		21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																											
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																												
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано																												
83-89	B	Добре																													
75-82	C																														
63-74	D																														
50-62	E	Задовільно																													
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																												
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																												
Формат і політика курсу	<p>Практика передбачає проходження етапів (організаційного, основного, підсумкового), кожен з яких містить виконання певних видів діяльності, форм і методів роботи (консультація, обговорення, аналітична діяльність, планування, аналіз результатів тощо).</p> <p>Учасники освітнього процесу несуть спільну відповідальність для досягнення мети практики, поважають один одного, неупереджено ставляться до думок і позицій інших щодо тих чи інших питань практики.</p> <p>Науковий керівник консультує здобувача щодо роз'яснення змісту і особливостей виконання завдань з практики, питань, які були недостатньо зрозумілі.</p>																														
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	<p>У процесі роботи необхідно дотримуватися Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://surl.li/dizak), відповідних принципів академічної доброчесності.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Письмові роботи, презентації мають бути авторськими, оригінальними. - Письмові роботи мають бути оформлені згідно встановлених правил, з урахуванням вимог до цитування, подання відповідних покликань. - Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. 																														
Feedback курсу	Зворотній зв'язок здійснюється на основі чату, системи повідомлень на сторінці курсу на освітньому порталі ЛНУ імені Тараса Шевченка – Digital Office, за допомогою платформ Google Meet, Microsoft Teams.																														